

Opschrift

Vergadering van 16 november 2022

Nummer: 2022_MV_00617

Onderwerp:

Mondelinge vraag van raadslid Fourat Ben Chikha: Lokale gevolgen van het nieuwe decreet integratie en inburgering

Raadslid(-leden):

Fourat Ben Chikha - Groen

Bevoegd: Astrid De Bruycker

Omschrijving van de vraag

Toelichting:

Na het advies van de Raad Van State zal de Vlaamse Regering het nieuwe Vlaamse inburgeringsdecreet volledig in werking laten treden. De toevoeging van een 4de pijler met betrekking op netwerken en participatie, zal vanaf 1 januari 2023 in werking treden. In Gent loopt hiervoor een proeftuinproject, waarover ik eerder dit jaar op deze commissie al naar gevraagd heb.

Het betalend maken van het traject maatschappelijke oriëntatie voor nieuwkomers zal wellicht ingevoerd worden vanaf september 2023. Dat blijft althans de bedoeling van de Vlaamse Regering. Maar gezien de nagestreefde uniformiteit met de retributie voor NT2, en het juridisch verzet hiertegen, is momenteel niet duidelijk of deze datum haalbaar is, en wat dit betekent voor het werkveld. En voor de toekomstige inburgeraars

Over deze te verwachten impact heb ik volgende vragen:

Vraag:

Heeft de schepen al meer zicht op de inwerkingtreding van de retributies ? Is 1 september 2023 nog realistisch als datum voor de inwerkingtreding van retributie?

Wat is de te verwachten impact op de werking van Amal, die in Gent het traject Maatschappelijke oriëntatie aanbiedt, zowel op het vlak van de bijkomende opdracht (4de pijler) als voor de invoering van de retributies?

Zijn er voor hen financiële gevolgen te verwachten? Zo ja, welke concrete gevolgen worden er verwacht?

Kan er reeds een inschatting gegeven worden van in welke mate het betalend maken van het traject maatschappelijke oriëntatie gevolgen zal hebben voor de deelnemers van het traject zelf?

Antwoord

Over de voorziene impact van het nieuwe Vlaamse decreet zijn we vorige commissie nav de jaarlijkse rapportage van IN-Gent in deze commissie met alle raadsleden al in gesprek gegaan.

Ik heb er toen en ook nooit eerder een geheim van gemaakt dat we ons grote zorgen maken over verschillende aspecten van het nieuwe inburgeringsdecreet én zeker wat betreft het betalend maken van NT2 en MO. Onze inschatting is dat minimum 360 euro vragen om NT2 én MO te doen, extra drempels zal opwerpen voor nieuwkomers, én dit uiteindelijk enkel tot minder Nederlands én minder integratie zal leiden. Dat terwijl ik dacht dat bepaalde partijen in de Vlaamse regering pleiten voor meer Nederlands en meer integratie. Des te meer in een stad als Gent waar 80% van alle nieuwkomers in onze stad, vrijwillige inburgeraars zijn. Dit zijn nieuwkomers die dus niet verplicht zijn om inburgering te volgen, maar duidelijk wel bereid zijn als je kijkt naar het huidig bereik van deze groep in onze stad want 59% van alle inburgeraars doen dit nu vrijwillig. Wij zullen dus als stad ook de impact voelen in belendende beleidsdomeinen wat we ook doen in onderwijs, gelijke kansen en activering.

De Vlaamse regering voorspelt trouwens zelf een daling van het aantal vrijwillige inburgeraars omwille van deze financiële drempel. Ze hebben het zelf in hun memorie van toelichting opgenomen. Ik vind dat van een zeker cynisme. Als je een financiële drempel opwerpt, dan riskeer je dat deze groep vrijwillige inburgeraars alvast afhaakt. Ik heb dit al meermaals rechtstreeks bij de bevoegd minister aangekaart. Als gevolg van bezorgdheden hierover uit Gent én Antwerpen is dan ook op ons vraag gezocht naar een systeem waarbij sommige vrijwillige inburgeraars nu zouden vrijgesteld worden van betaling, maar hierover is nog geen uitvoeringsbesluit.

Ook het feit dat inburgeraars, vrijwillig of verplicht, die het financieel moeilijk hebben, zich tot het lokale OCMW kunnen richten in geval van betalingsmoeilijkheden, zal een extra kost voor ons als lokaal bestuur zijn. Iets wat we in deze tijden kunnen missen. Dat moet ik u niet uitleggen. Veel inburgeraars hebben nl. een bijzonder beperkte financiële draagkracht. We weten dat heel wat inburgeraars leven in precaire omstandigheden en dus wel degelijk betalingsmoeilijkheden zullen hebben. De retributie van minimum €360 zal bij een grote groep kwetsbaren tot betalingsproblemen leiden. Het principe is dat de inburgeraar de retributie vooraf dient te betalen om te kunnen deelnemen aan de cursus MO. In het geval van betalingsmoeilijkheden kan de retributie betaald worden na de start van de cursus MO. Het gaat hier echter om een uitzonderingsregime. Als Stad willen we echter dat zo veel mogelijk nieuwkomers een inburgeringstraject afleggen, worden versterkt, Nederlands leren en zelfredzaam worden. Deze Vlaamse bepalingen bedreigen dus onze visie Integratie vanaf dag 1 die we hier al lang hebben.

Wat betreft de inwerkingtreding van de retributies. Die zouden nog steeds voorzien zijn voor 1 september 2023 volgens het uitvoeringsbesluit, en ja dit gaat gepaard met extra opdrachten voor In-Gent vzw, zoals bv. het innen van retributies. De retributies voor MO zouden de agentschappen mogen behouden, maar als wij als lokaal bestuur de inburgeringstrajecten zouden tussen komen voor zij die het niet kunnen betalen, is dat natuurlijk een vestzak-broekzak operatie. Daarnaast besloot de Vlaamse regering vorig

jaar al om een lineaire besparing van 4% vanaf 2024 door te voeren tav de agentschappen. Dus die impact zal IN-Gent zeker voelen, want het nieuwe decreet vraagt heel wat extra opdrachten.

Zo'n extra opdracht is bv de 4de pijler. Dit is decretaal gezien geen opdracht voor IN-Gent, maar wel voor ons als lokaal bestuur en hier staan geen structurele middelen tegenover. Momenteel ontvangen wij als stad tijdelijke projectsubsidies waarvan we 50% zelf co-financieren. Dit dekt de reële kost niet van het voorzien van een aanbod en coördinatie hiervan.

Verder wil ik wel meegeven dat wij vanuit de steden Gent en Antwerpen, elk met hun eigen stedelijk agentschap, op zeer geregelde basis pro-actief knelpunten, bezorgdheden en signalen doorgeven aan Vlaanderen en we hierdoor al hebben kunnen wegen op dit Vlaams beleid. Zo hebben we maandag nog een overleg gehad met de minister. Ik heb de indruk dat deze signalen helpen om onze stedelijke bezorgdheden vast te pakken. We blijven dus kritisch en constructief het overleg verderzetten.
